Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część XI.

Wydana i rozesłana: dnia 11. Lutego 1852.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Februar 1852.

Część XI.

Wydana i rozesłana dnia 11. Lutego 1852.

40.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 8. Lutego 1852,

obowiązujące w całym obrębie państwa z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

mocą którego ustanowione i od 21. Lutego 1852 zaprowadzone zostają przepisy karne przeciw uszkodzeniom i innym czynnościom kary godnym, wyrządzonym na kolejach żelaznych i telegrafach rządowych.

Zważywszy, iż w niektórych krajach koronnych zupełnie brakuje pewnych prawnych przepisów przeciw uszkodzeniom i innym czynnościom kary godnym, wyrządzonym na kolejach żelaznych i telegrafach rządowych, ustawy zaś karne, zaprowadzone w tym przedmiocie w innych krajach koronnych, poczęści okazały się nieskuteczne; przeto po wysłuchaniu wniosków Mojej Rady ministrów i Mojej Rady państwa, wydaję niniejszem dla całego obrębu państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, postanowienia następujące:

§. 1.

Począwszy od 21. Lutego 1852 r., jako od dnia, w którym zatwierdzony Mojem rozporządzeniem z d. 16. Listopada 1851. (N. 1. r. 1852. dz. pr. p.), porządek czynności na kolejach żelaznych, we wszystkich krajach koronnych w działanie wprowadzony zostaje, uważane być mają za zbrodnie gwałtu publicznego, złośliwe uszkodzenia na kolejach żelaznych, bez różnicy, czy ruch na takowych odbywa się za pomocą pary lub nie, tudzież na zakładach przynależących, środkach transportu i innych przedmiotach do ruchu na kolejach należących, bez względu na kwotę wyrządzonej szkody.

§. 2.

Kara za takową zbrodnię, jest ciężkie więzienie od jednego do lat pięciu; jeżeli zaś z takowego uszkodzenia wyniknąć może niebezpieczeństwo, grożące życiu, zdrowiu lub ciału człowieka, albo też niebezpieczeństwo dla własności obcej w większej rozciągłości wówczas stanowi się kara ciężkiego więzienia od pięciu do lat dziesięciu.

Jeżeli z uszkodzenia wyniknęło rzeczywiście nieszczęście, nadwerężające zdrowie, bezpieczeństwo ciała lub własność cudzą, w większej rozciągłości, wówczas winowajcy karani być winni ciężkiem więzieniem od dziesięciu do lat dwudziestu; jeżeli zaś przytem zachodzą okoliczności winę szczególniej uciążające, ciężkiem więzieniem na całe życie.

Jeżeli w skutku takowego uszkodzenia, nastąpiła śmierć człowieka, a sprawca takową przewidzieć mógł, wówczas śmiercią karany będzie.

XI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Februar 1852.

40.

Kaiserliche Verordnung vom 8. Februar 1852,

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgränze,

wodurch strafgesetzliche Bestimmungen gegen Beschädigungen und andere strafbare Handlungen in Beziehung auf Eisenbahnen und Staats-Telegraphen angeordnet, und vom 21. Februar 1852 in Wirksamkeit gesetzt werden.

Da in einigen Kronländern bestimmte gesetzliche Vorschriften gegen Beschädigungen und andere strafbare Handlungen in Beziehung auf Eisenbahnen und Staats-Telegraphen gänzlich fehlen, die hierüber in den übrigen Kronländern bestehenden Strafgesetze aber sich zum Theile unzulänglich gezeigt haben, so finde Ich nach Einvernehmung Meines Ministerrathes und nach Anhörung Meines Reichsrathes, für den ganzen Umfang des Reiches, mit Ausnahme der Militärgränze, folgende Bestimmungen zu erlassen:

§. 1.

Vom 21. Februar 1852 angefangen, als dem Tage, an welchem die, durch Meine Verordnung vom 16. November 1851 (Nr. 1 des Jahrganges 1852 des Reichsgesetzblattes) genehmigte Eisenbahn-Betriebs-Ordnung in allen Kronländern in Wirksamkeit tritt, sind boshafte Beschädigungen an Eisenbahnen, diese mögen mit oder ohne Dampfkraft betrieben werden, oder an den dazu gehörigen Anlagen, Beförderungsmitteln, Geräthschaften, oder anderen zum Betriebe derselben dienenden Gegenständen, ohne Rücksicht auf den Betrag des Schadens, als Verbrechen der öffentlichen Gewaltthätigkeit anzusehen.

§. 2.

Die Strafe dieses Verbrechens ist schwerer Kerker von einem Jahre bis zu fünf Jahren; wenn aber aus einer solchen Beschädigung eine Gefahr für das Leben, die Gesundheit oder körperliche Sicherheit von Menschen, oder in grösserer Ausdehnung für das Eigenthum Anderer entstehen kann, schwerer Kerker von fünf bis zehn Jahren.

Ist aus der Beschädigung wirklich ein Unfall für die Gesundheit, körperliche Sicherheit, oder in grösserer Ausdehnung für das Eigenthum Anderer entstanden, so sollen die Schuldigen mit schwerem Kerker von zehn bis zu zwanzig Jahren, bei besonders erschwerenden Umständen mit lebenslangem schweren Kerker bestraft werden.

Hatte endlich eine solche Beschädigung den Tod eines Menschen zur Folge, und konnte dieses von dem Thäter vorhergesehen werden, so soll derselbe mit dem Tode bestraft werden.

§. 3.

Staje się także winnym zbrodni gwałtu publicznego, ktokolwiek przez jakąbądź inną rozmyślną czynność złośliwą, lub przez umyślne zaniedbanie obowiązku, jaki ma na sobie przy czynności na kolei żelaznej, sprowadzi pod względem kolei żelaznych niebezpieczeństwo, oznaczone w §. 2.

§. 4.

Kara na takową zbrodnię, jest ciężkie więzienie od jednego do lat pięciu. Jeżeli zaś zachodzi którakolwiek z okoliczności uciążających, wspomnionych w §. 2, wówczas należy karami tamże ustanowionemi, karać także i zbrodnie w §. 3. określone.

§. 5.

Złośliwe uszkodzenia jakiejkolwiekbądź części składowej telegrafu rządowego, i każde umyślne przeszkodzenie czynności takowego, równie jak wszelkie umyślne nadużycie tegoż zakładu rządowego, uważane być mające bez względu na kwotę wyrządzonej szkody, jako zbrodnie gwałtu publicznego, i karane ciężkiem więzieniem, od sześciu miesięcy do jednego roku, a zaś w razie ważnej szczególnie szkody, lub osobliwej złośliwości, ciężkiem więzieniem od jednego roku do lat pięciu.

§. 6.

Kradzież popełniona w przedmiotach, oznaczonych w §§. 1. i 5, już dla własności rzeczy skradzionej, bez wszelkiego względu na wielkość kwoty, za zbrodnię ma być uważaną, jako zbrodnia według istniejących ustaw karnych traktowaną, i nigdy niżej jak ciężkiem więzieniem sześć-miesięcznem karaną.

§. 7.

Wszelka czynność lub wszelkie opuszczenie, zakazane przepisami policyjnemi, wydanemi dla kolei żelaznych i telegrafów rządowych, lub popełnione na tychże zakładach, a tego oraz rodzaju, iż sprawca już po skutkach naturalnych, dla każdego pojęcia przystępnych, lub na mocy osobno obwieszczonych przepisów, lub według swego stanu, urzędu, powołania lub przemysłu, swego zatrudnienia, lub też nareszcie według szczególnych okoliczności swoich poznać może, iż czynność lub opuszczenie zdolne jest sprowadzić lub powiększyć niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia, lub ciała osób, albo własności cudzej, — karane być winno na każdym winowajcy, nawet choćby nie sprowadziło rzeczywistej szkody, jako przestępstwo karą pieniężną od pięciu do pięciuset złt. r., albo aresztem od trzech dni do trzech miesięcy.

Jeżeli nie można ściągnąć kary pieniężnej, lub gdyby takowa sprawiła znaczny uszczerbek w stosunkach majątkowych lub w wyżywieniu skazać się mającego lub familii jego, wówczas należy karę pieniężną zamienić na areszt, licząc jeden dzień na pięć złotych reńskich.

§. 8.

Jeżeli zaś osoba, ustanowiona przy ruchu kolei żelaznej, lub przy telegrafach rządowych, popełni w służbie swojej przestępstwo rzeczonego właśnie rodzaju, wówczas należy zawsze skazać takową na surowy areszt od trzech dni do trzech miesięcy, a zaś

§. 3.

Des Verbrechens der öffentlichen Gewaltthätigkeit macht sich auch derjenige schuldig, welcher durch was immer für eine andere aus Bosheit unternommene Handlung, oder durch die geflissentliche Ausserachtlassung der ihm bei dem Eisenbahnbetriebe obliegenden Verpflichtung in Beziehung auf Eisenbahnen eine der im §. 2 bezeichneten Gefahren herbeiführt.

§. 4.

Die Strafe dieses Verbrechens ist schwerer Kerker von einem bis zu fünf Jahren. Tritt jedoch einer der, im §. 2 erwähnten weiteren Erschwerungs-Umstände ein, so sind die hierfür ebenda festgesetzten höheren Strafen auch bei dem im §. 3 bezeichneten Verbrechen in Anwendung zu bringen.

§. 5.

Boshafte Beschädigungen irgend eines Bestandtheiles des Staats-Telegraphen und jede absichtliche Störung des Betriebes, so wie jeder vorsätzliche Missbrauch dieser Staatsanstalt, sind, ohne Rücksicht auf den Betrag des Schadens, als Verbrechen der öffentlichen Gewaltthätigkeit, mit schwerem Kerker von sechs Monaten bis zu einem Jahre, und bei besonders wichtigem Schaden oder besonderer Bosheit, von einem bis zu fünf Jahren zu bestrafen.

§. 6.

Der Diebstahl an einem der, in den §§. 1 und 5 bezeichneten Gegenstände ist ohne alle Rücksicht auf die Grösse des Betrages, schon wegen der Eigenschaft des gestohlenen Gutes, als Verbrechen anzusehen, als solches nach den bestehenden Strafgesetzen zu behandeln, und niemals mit einer geringeren als mit einer sechsmonatlichen schweren Kerkerstrafe zu ahnden.

§. 7.

Jede Handlung oder Unterlassung, welche entweder durch die für Eisenbahnen oder Staats-Telegraphen gegebenen Polizeivorschriften insbesondere untersagt ist, oder welche in Beziehung auf diese Anstalten begangen wird, und von welcher der Handelnde schon nach ihren natürlichen, für Jedermann leicht erkennbaren Folgen, oder vermöge der besonders bekannt gemachten Vorschriften, oder nach seinem Stande, Amte, Berufe, Gewerbe, seiner Beschäftigung oder überhaupt nach seinen besonderen Verhältnissen einzusehen vermag, dass sie eine Gefahr für das Leben, die Gesundheit oder körperliche Sicherheit von Menschen, oder für fremdes Eigenthum herbeiführen oder zu vergrössern geeignet sei, ist an jedem Schuldtragenden, auch dann, wenn sie keinen wirklichen Schaden herbeigeführt hat, als Uebertretung mit einer Geldstrafe von fünf bis fünfhundert Gulden, oder mit Arrest von drei Tagen bis zu drei Monaten zu ahnden.

Im Falle der Uneinbringlichkeit der verhängten Geldstrafe, oder wenn sie den Vermögens-Umständen oder dem Nahrungsbetriebe des zu Verurtheilenden oder seiner Familie zum empfindlichen Abbruche gereichen würde, ist sie in Arreststrafe von einem Tage für je fünf Gulden zu verwandeln.

§. 8.

Wenn jedoch eine bei dem Eisenbahnbetriebe oder bei dem Staatstelegraphen angestellte Person in ihrem Dienste ein Verschulden dieser Art begeht, so ist immer auf strengen Arrest von drei Tagen bis zu drei Monaten, und bei sehr erschwerenden Umständen

razie okoliczności bardzo uciążających, aż do sześciu miesięcy, a to w miarę udowodnionego wyższego stopnia niedbalstwa, lub jeżeli powstało niebezpieczeństwo dla więcej ludzi, jeżeli więcej uszkodzeń nastąpiło lub zresztą większa wynikła szkoda.

§. 9.

W szczególności należy karać takiemi karami następujące jeszcze przestępstwa osób, ustanowionych przy czynnościach około kolei żelaznych:

a) Otworzenie kolei przed uzyskanem pozwoleniem, lub przed wypełnieniem potrzebnych do tego warunków;

b) zaniedbanie w ustawieniu lub w utrzymywaniu przepisanych do uniknienia szkody ogrodzeń, szranków, tablic z zakazami i innych środków ochrony i ostrożności;

c) ustanowienie osób, które nie wykazały uzdatnienia, wymaganego przepisami służbowemi, lub które wykluczonemi zostały przez rząd od tej czynności, do której przeznaczone są;

d) przedsiębranie jazdy lub dozwolenie takowej w uszkodzonym stanie kolei, grożącym niebezpieczeństwem, albo też lokomotywami, wozami lub innemi ruchu środkami takiego samego stanu.

§. 10.

Jeżeli zaś przez czynność lub opuszczenie, wskazane w §§. 7—9, nastąpiło ciężkie uszkodzenie na ciele lub zabicie człowieka, wówczas to karane być winno jako wykroczenie surowym aresztem, w pierwszym razie od sześciu miesięcy do dwóch lat, w drugim zaś razie aż do trzech lat.

§. 11.

Jeżeli którakolwiek z czynności, wskazanych w §§. 1 i 5, popełnioną została tylko z swawoli, lekkomyślności lub niedbalstwa, a jeżeli przy tem nie zachodzi wina wspomniona w §. 7, wówczas należy takie czynności karać jako przestępstwa aresztem od jednego do trzech miesięcy.

§. 12.

Jeżeli którakolwiek czynność lub opuszczenie, ogłoszone w niniejszej ustawie za karygodne, popełnionem zostanie jako środek do wykonania innego czynu karygodnego, wówczas należy zastosować przepisy o zbiegu więcej czynności karygodnych, jak równie każdą także z tymże połączoną kradzież osobno karać należy.

§. 13.

Sądownictwo co do kary godnych czynności, uznanych w poprzedzających paragrafach za zbrodnie i wykroczenia należy w Węgrzech, Kroacyi, Slawonii, w województwie Serbskiem, w banacie Temeskim, i w Siedmiogrodzie, tudzież w królestwie Lombardzko-Weneckiem, w Dalmacyi, w Galicyi, w Krakowie i na Bukowinie, do sądów powołanych dotąd do wykonywania sądownictwa kryminalnego według przepisów, dla postępowania kryminalnego istniejących; względem czynności zaś, uznanych wyżej za przestępstwa do władz, powołanych tamże do postępowania karnego nad przestępstwami policyjnemi.

bis auf sechs Monate zu erkennen, je nach dem Masse, als ein höherer Grad von Fahrlässigkeit erwiesen wird, eine Gefahr für mehrere Menschen entstanden ist, mehrere Verletzungen zugefügt wurden, oder sonst etwa ein grösserer Schade erfolgt ist.

§. 9.

Insbesondere sind mit diesen Strafen nachfolgende Uebertretungen der bei dem Eisenbahnbetriebe angestellten Personen zu ahnden:

a) *die Eröffnung der Bahn vor erhaltener Bewilligung, oder vor Erfüllung der dazu vorgeschriebenen Bedingungen;*

b) *die vernachlässigte Aufstellung oder Erhaltung der zur Verhütung von Schaden vorgeschriebenen Einfriedungen, Absperrschranken, Verbots-Tafeln und anderer Schutzmittel und Warnungszeichen;*

c) *die Bestellung von Individuen, welche die durch die Dienstvorschriften geforderte Befähigung nicht nachgewiesen haben, oder welche von der Verrichtung, zu der sie bestimmt sind, durch die Staatsverwaltung für ausgeschlossen erklärt wurden;*

d) *die Vornahme einer Fahrt, oder die Gestattung derselben bei schadhaftem, eine Gefahr drohendem Zustande der Bahn, oder mit Locomotiven, Wägen oder anderen Betriebsmitteln von solcher Beschaffenheit.*

§. 10.

Ist aber aus einer der, in den §§. 7—9 bezeichneten Handlungen oder Unterlassungen eine schwere körperliche Beschädigung oder gar die Tödtung eines Menschen erfolgt, so soll sie als Vergehen mit strengem Arreste, im ersten Falle von sechs Monaten bis zu zwei Jahren, und im zweiten Falle bis zu drei Jahren bestraft werden.

§. 11.

Wird eine der in den §§. 1 und 5 bezeichneten Handlungen nur aus Muthwillen, Leichtsinn oder schuldbarer Nachlässigkeit begangen, ohne dass hiebei das im §. 7 erwähnte Verschulden unterläuft, so sind derlei Handlungen als Uebertretungen mit Arrest von einem Monate bis zu drei Monaten zu ahnden.

§. 12.

Wenn eine der in diesem Gesetze als strafbar erklärten Handlungen oder Unterlassungen als Mittel zur Ausübung einer anderen strafbaren Handlung verübt wird, so sind die Vorschriften über das Zusammentreffen mehrerer strafbaren Handlungen in Anwendung zu bringen, gleichwie auch jede damit etwa verbundene Entwendung insbesondere zu bestrafen ist.

§. 13.

Die Strafgerichtsbarkeit über die in den vorstehenden Paragraphen als Verbrechen und als Vergehen festgesetzten strafbaren Handlungen soll in Ungarn, Croatien, Slavonien, der serbischen Woiwodschaft, dem Temeser Banate und Siebenbürgen, sowie im lombardisch-venetianischen Königreiche, Dalmatien, Galizien, Krakau und der Bukowina, den bisher mit der Criminalgerichtsbarkeit betrauten Gerichten, nach den für das Criminalverfahren bestehenden Vorschriften; hinsichtlich der oben als Uebertretungen erklärten Handlungen aber den daselbst zum Strafverfahren über Polizei-Uebertretungen berufenen Behörden zustehen.

W tych zaś krajach koronnych, w których dotąd obowiązuje ustawa o postęp. karn. z dnia 17. Stycznia 1850 r. należy rozprawa główna i wyrokowanie co do zbrodni, w §§. 1—5 wyszczególnionych, w tych przypadkach, w których według ustawy najmniej kara ciężkiego więzienia od 5 do lat 10 wyrzec się ma, do sądów karnych, wstępujących na mocy Mojego rozporządzenia z dnia 11-go Stycznia 1852. L. 5. dz. pr. p. w miejsce sądów przysięgłych oprócz tego zaś do sądów powiatowych kolegialnych, do których należy także postępowanie w czynnościach, uznanych wyżej za wykroczenia, jako też śledztwo przygotowawcze co do wszystkich wyżej wyrażonych zbrodni. Sądownictwo co do wyżej rzeczonych przestępstw wykonywać będą tamże sądy powiatowe pojedyncze.

§. 14.

Z dniem, w którym zaprowadzone zostanie działanie niniejszego rozporządzenia, ustaje w wspomnionych krajach koronnych moc prawna wszelkich dotąd obowiązujących przeciwnych przepisów, a mianowicie w tych krajach koronnych, w których obowiązuje księga ustaw karnych z dnia 3-go Września 1803 r., postanowienia karne, zawarte na mocy dwóch cesarskich uchwał z dnia 30. Stycznia 1847 r. w dekretach kancelaryi nadwornej z dnia 7. Marca 1847 r. L. 5805 *) i z dnia 2. Maja 1847 L. 14076 **).

Na dawniej popełnione czynności kary godne i rozpoczęte już śledztwa, niniejsze rozporządzenie o tyle tylko zastosować należy, o ile podług niniejszego przepisu nie ulegają surowszemu wyrokowi, jak według praw dawniej istniejących.

Franciszek Józef m. p.

Schwarzenberg m. p. **Krauss** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:
Ransonnet m. p.
Dyrektor kancelaryi Rady ministrów.

---

*) W zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń tom 75. str. 41.
**) Tamże str. 97.

In denjenigen Kronländern aber, wo dermal noch die Strafprocess-Ordnung vom 17. Jänner 1850 in Wirksamkeit steht, gehört die Hauptverhandlung und Entscheidung über die in den §§. 1—5 erklärten Verbrechen in denjenigen Fällen, in welchen nach dem Gesetze mindestens auf schwere Kerkerstrafe von fünf bis zehn Jahren zu erkennen ist, vor die, vermöge Meiner Verordnung vom 11. Jänner 1852, Zahl 5 des R. G. B., an die Stelle der Schwurgerichte tretenden Strafgerichte, ausserdem aber vor die Bezirks-Collegialgerichte, welchen auch das Verfahren über die oben als Vergehen erklärten strafbaren Handlungen und die Voruntersuchung über alle vorstehenden Verbrechen zukommt. Die Gerichtsbarkeit hinsichtlich der obengenannten Uebertretungen ist daselbst von den Bezirks- (Einzeln-) Gerichten auszuüben.

§. 14.

*Mit dem Tage, wo diese Verordnung in Wirksamkeit tritt, haben alle in den genannten Kronländern bisher bestandenen entgegenstehenden gesetzlichen Vorschriften, und insbesondere in jenen Kronländern, wo das Strafgesetzbuch vom 3. September 1803 in Geltung steht, die Strafbestimmungen, welche in den auf zwei kaiserlichen Entschliessungen vom 30. Jänner 1847 beruhenden Hofkanzlei-Decreten vom 7. März 1847, Zahl 5805 *), und vom 2. Mai 1847, Zahl 14.076 **) enthalten sind, ausser Wirksamkeit zu treten.*

Auf früher begangene strafbare Handlungen, und auf bereits anhängige Untersuchungen soll diese Verordnung nur in sofern Anwendung finden, als dieselben durch die gegenwärtige Vorschrift keiner strengeren Beurtheilung als nach dem früher bestandenen Rechte unterliegen.

Franz Joseph *m. p.*

F. Schwarzenberg *m. p.* **Krauss** *m. p.*

Auf Allerhöchste Anordnung:
Ransonnet *m. p.,*
Kanzleidirector des Ministerrathes.

**) In der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 75, Seite 41.*
***) Ebenda, Seite 97.*